

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/176/2020
Identifikačné číslo spisu:	1709212617
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2022
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1709212617.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ K. Y. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, Y., 2/ X. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, Y., 3/ F. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. E. G., XX, XXXX Y., Y., všetci traja právne zastúpení: LEGAL CARTEL s.r.o., so sídlom Na Hrebienku 40, Bratislava, proti žalovaným: 1/ Y. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. X, F., právne zastúpená: Advokátska kancelária MAJLING & NINČÁK, s.r.o., so sídlom Palárikova 14, Bratislava, 2/ R. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, Y., právne zastúpený: JUDr. Martin Sečanský, advokát, Záhradnícka 93, Bratislava, 3/ T. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. XX, F., zastúpený opatrovníkom pre konanie: H. F.M., bytom Č. XX, F., 4/ C. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. X, F., 5/ E. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. X, F., žalovaní 4/ a 5/ zastúpení: JUDr. Martin Sečanský, advokát, Záhradnícka č. 93, Bratislava, 6/ Q. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, F., 7/ L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. F.. N. XX, V.Á., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 5 C 225/2009, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. apríla 2019 sp. zn. 8 Co 215/2018, 8 Co 216/2018 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave z 10. októbra 2019 sp. zn. 8 Co 215/2018, 8 Co 216/2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní v 1/ až 7/ rade majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 5 C 225/2009-983 z 29. decembra 2017 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia, že Q. Y. (K. U. L.), narodená XX.XX.XXXX, naposledy bytom T. Ú. XX, XXXX, Z.É., Y. C., bola ku dňu smrti, t. j. ku dňu XX.XX.XXXX výlučnou vlastníčkou spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti podielu 1 nehnuteľností zapísaných pôvodne Správou katastra Senec v pozemkovoknižnej vložke XXX, k. ú. Y., pozemok parc. reg. „E“ č. 1583, orná pôda o výmere 9.710 m², ktoré boli na základe geometrického plánu č. 71/2008 zo dňa 25.08.2008 rozdelené na menšie parcely podľa špecifikácie uvedenej v

zmenenej žalobe; žalovaným voči žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu a štátu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

1.1. Súd prvej inštancie dal do pozornosti, že sa v prvom rade zaoberal otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na žalobcami požadovanom určení, a to osobitne vo vzťahu ku každému zo subjektov vystupujúcich na žalujúcej strane so záverom, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na nimi požadovanom určení, preto sa žalobou meritórne zaoberal.

1.2. S poukazom na zásadu, že nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako má sám uviedol, že žalujúca strana argumentovala tým, že poručiťka nadobudla vlastníctvo sporných nehnuteľností od svojej matky na základe darovacej zmluvy zo dňa 11. marca 1948 a ku konfiškácii predmetných nehnuteľností z majetku matky poručiťky, či poručiťky nikdy nedošlo. Prvá prejudiciálna otázka teda znela, či matka poručiťky bola k 11. marcu 1948 vlastníčkou sporných nehnuteľností a, či teda mohla na poručiťku previesť vlastnícke právo darovaním. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v marci roku 1948 matka poručiťky nemohla platne previesť na poručiťku darovacou zmluvou vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, pretože ich vlastníkom bol v tom čase štát. Ďalej okresný súd ustálil, že správnosť úradného postupu pri zápise vlastníckeho práva poručiťky do pozemkovej knihy v marci v roku 1948 bola jednoznačne spochybnená, a túto pochybnosť sa žalobcom v priebehu dokazovania nepodarilo nijako vyvrátiť. Za toho stavu dospel okresný súd k záveru, že žalujúca strana neunesla dôkazné bremeno v tom, že by preukázala, že poručiťka nadobudla v marci v roku 1948 vlastníctvo predmetných nehnuteľností, čo bolo dôvodom pre zamietnutie žalobcami požadovaného určenia.

1.3. Súd prvej inštancie pripomenul, že nikto nie je neomylný, a preto aj jeho záver o uvedenej prejudiciálnej otázke vyodený z toho, že matka poručiťky vlastníctvo predmetných nehnuteľností stratila v dôsledku § 1 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR nemusí byť správny. V súvislosti s uvedeným preto okresný súd ďalej postupoval aj metódou myšlienkového experimentu, v ktorom za základ svojej úvahy použil tézu prezentovanú žalobcami, že na matku poručiťky sa nevzťahoval § 1 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR, t. j., že ku konfiškácii majetku matky poručiťky nedošlo v dôsledku nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR. Okresný súd dospel k zisteniu, že pokiaľ by aj majetok matky poručiťky nebol konfiškovaný na základe nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR, k jeho konfiškácii prišlo na základe Benešoveho dekrétu č. 108/1945 Sb.

1.4. Postupujúc ďalej metódou myšlienkového experimentu, súd za základ svojej úvahy použil tézu prezentované žalobcami, že na matku poručiťky sa nevzťahoval § 1 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR, ani § 1 Benešoveho dekrétu č. 108/1945 Sb., t. j., že matka poručiťky mohla na poručiťku previesť vlastnícke právo darovacou zmluvou zo dňa 11. marca 1948. Súd v tomto myšlienkovom experimente prezumoval existenciu dvoch administratívnych správnych aktov, a to: 1. rozhodnutia príslušného okresného národného výboru vydaného na základe uznesenia vlády ČSR z 25. októbra 1945; 2. súhlasu Štátneho Pozemkového úradu so scudzením predmetných nehnuteľností na základe darovacej zmluvy. Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie zistil, že pokiaľ by aj poručiťka od svojej matky platne nadobudla spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na predmetných nehnuteľnostiach, naďalej platí, že poručiťka vlastníctvo predmetných nehnuteľností stratila dňa 19. septembra 1948 v momente, keď v transporte 332/II. prekročila štátne hranice Československej republiky na stanici T.-L., a to na základe čl. VII dohody o výmene obyvateľstva, v zmysle ktorého vlastnícke právo presťahovaných osôb k im prináležiacim nehnuteľnostiam prechádza na štát ich doterajšieho bydliska, v spojení s § 2 ods. 1 veta druhá zákona č. 148/1947 Sb., v zmysle ktorého sa podmienky pre konfiškáciu majetku pokladali za splnené pokiaľ bola osoba, ktorej tento majetok prináleží presťahovaná do Maďarska, ktoré zistenie okresný súd jednoznačne viedlo k zamietnutiu žalobcami požadovaného určenia.

1.5. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) a v spore úspešným žalovaným priznal voči v spore neúspešným žalobcom nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 8 Co 215/2018, 8 Co 216/2018 z 30. apríla 2019 podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a doplniaci rozsudok súdu prvej inštancie z 2. februára 2018, ktorým okresný súd rozhodol o trovách prvoinštančného konania vo vzťahu k intervenientovi na strane žalovaného 1/ a žalovaným 1/ až 7/ a intervenientovi na strane žalovaného 1/ priznal voči žalobcom 1/ až 3/ nárok na náhradu trov

odvolacieho konania v celom rozsahu. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolania žalobcov nie sú dôvodné. V danom spore súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu riadne zistil skutkový stav veci a po vyhodnotení vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom vo vzťahu k otázke priebehu udalostí predchádzajúcich podaniu žaloby.

2.1. Za nedôvodnú považoval krajský súd námietku žalobcov týkajúcu sa nesprávnosti ustálenia skutkového stavu veci pokiaľ ide o otázku, či sa matka poručiťky alebo poručiťka zúčastnila SNP (odboja), keď v tomto smere súd prvej inštancie ustálil, že táto skutočnosť v spore preukázaná nebola, nakoľko samotní žalobcovia ničím zapojenie sa matky poručiťky do SNP alebo odboja nepreukázali.

2.2. Rovnako za nedôvodnú považoval odvolací súd argumentáciu žalobcov, že v spore nebolo preukázané, že by poručiťka v transporte prekročila hranice v stanici T.-L., pretože táto skutočnosť nepochybne vyplývala zo zoznamu presídlencov z Československa do Maďarska, v ktorom bola uvedená aj poručiťka v spojení s obsahom potvrdenia Osídľovacieho úradu v Bratislave, ktorý je súčasťou tohto dokumentu, podľa ktorého transport, ktorého súčasťou bola aj poručiťka, prešiel štátne hranice dňa 19. septembra 1948 v staniciach T.-L.. Presídlenie poručiťky do Maďarska podľa odvolacieho súdu podporne vyplýva i z toho, že poručiťka následne žila a zomrela v Maďarsku.

2.3. Krajský súd ďalej konštatoval, že na základe dostatočne a správne ustáleného skutkového stavu súd prvej inštancie posúdil spor správne i po právnej stránke, keď so zreteľom na ním citované ustanovenia právnych predpisov konštatoval, že poručiťka sa nemohla stať podielovou spoluvlastníčkou predmetných nehnuteľností, keď tieto nehnuteľnosti ako konfiškát podľa nariadenia Slovenskej národnej rady č. 104/1945 Sb. n. SNR z 23. augusta 1945 a súvisiacich predpisov, prípadne na základe Benešoveho dekrétu č. 108/1945 Sb., pripadli štátu ešte pred tým, než mala na poručiťku daný spoluvlastnícky podiel jej matka previesť darovacou zmluvou zo dňa 11. marca 1948, pritom však ak by sa aj poručiťka stala ich spoluvlastníčkou, toto spoluvlastníctvo jej (taktiež konfiškáciou, avšak na základe čl. VII dohody o výmene obyvateľstva, v spojení s § 2 ods. 1 veta druhá zákona č. 148/1947 Sb.) v dôsledku jej odsunu do Maďarska zaniklo dňom 19. septembra 1948, kedy v rámci transportu prekročila štátnu hranicu. Uvedené správne právne závery prvoinstančný súd jasne, výstižne, logicky a zrozumiteľne vysvetlil aj v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktoré v plnej miere vyhovuje požiadavkám na odôvodnenie rozsudku.

2.4. Pokiaľ žalobcovia v odvolaní namietali nedostatočné a nepresvedčivé odôvodnenie rozsudku s poukazom na skutočnosť, že dôvody uvedené v písomnom vyhotovení rozsudku sú v rozpore s ústnym odôvodnením rozsudku predneseným zo strany súdu prvej inštancie na pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vyhlásený, odvolací súd túto ich námietku vyhodnotil z hľadiska správnosti napadnutého rozsudku za neopodstatnenú s odôvodnením, že za rozhodujúce treba považovať právne závery súdu prvej inštancie uvedené v písomnom vyhotovení rozsudku, na ktoré mali žalobcovia možnosť náležite reagovať.

3. Žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj ako „dovolatelia“) podali proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože súdy nižšej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnili dovolateľom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.1. Dovolatelia namietali, že odvolací súd nespĺnil svoju povinnosť uloženú mu ustanovením § 219 ods. 3 CSP, ergo neoznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Na základe uvedeného mali dovolatelia za to, že nedodržaním uvedeného procesného postupu, porušením povinnosti uloženej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v neprospech dovolateľov.

3.2. Ďalej sa dovolatelia nestotožnili so záverom súdu prvej inštancie, že matka poručiťky nebola v čase darovania vlastníčkou predmetných nehnuteľností, preto v marci v roku 1948 nemohla platne previesť na poručiťku darovacou zmluvou vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. Výtýkali okresnému súdu, že bez toho, aby skúmal existenciu predpokladaného rozhodnutia Predsedníctva Slovenskej národnej rady, vydaného na návrh Povereníctva Slovenskej národnej rady pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu, dospel k záveru, že matka poručiťky bola maďarskej národnosti.

3.3. Dovolatelia spochybnilí svedeckú výpoveď svedka S. L., ktorú považovali za nedôveryhodnú. Z úradného postupu štátneho úradníka, ktorý vykonal zápis prevodu vlastníckeho práva z matky

poručiťky na poručiťku na základe darovacej zmluvy dovolateľa vyvodili existenciu vlastníckeho práva matky poručiťky k predmetným nehnuteľnostiam v čase darovania, ako aj existenciu súhlasu Štátneho pozemkového úradu so scudzením predmetných nehnuteľností na základe darovacej zmluvy. Vychádzajúc z uvedeného dovolateľa rozporovali záver odvolacieho súdu, že súd prvej inštancie dospel k správny skutkový záverom vo vzťahu k otázke priebehu udalostí predchádzajúcich podaniu žaloby, a to tak pokiaľ ide otázku maďarskej národnosti matky poručiťky, poručiťky, účasti matky poručiťky v odboji počas druhej svetovej vojny, ako aj vo vzťahu k zápisom v PK vložke. Dovolatelia taktiež spochybnili konfiškáciu majetku matky poručiťky na základe Benešoveho dekrétu č. 108/1945 Sb.

3.4. Vzhľadom na skutočnosť, že nebolo vydané, resp. neexistuje žiadne rozhodnutie osídľovacieho úradu, mali za zrejmé, že ku konfiškácii predmetných nehnuteľností z majetku matky poručiťky do času darovania nehnuteľností poručiťke nedošlo. Podľa názoru dovolateľov okresný súd dospel k záveru o neexistencii rozhodnutia príslušného okresného národného výboru, nevysporiadal sa však s argumentáciou žalobcov o odložení konfiškácie do času, kým sa nezačalo s realizáciou Dohody medzi Československom a Maďarskom o výmene obyvateľstva, pričom ani odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevyjadril k týmto námietkam.

3.5. Dovolatelia namietali, že nebolo bez akýchkoľvek pochybností v konaní preukázané, že poručiťka reálne prekročila štátne hranice na stanici T.-L., a to predovšetkým s poukazom na krstný list poručiťky, s ktorým sa podľa názoru dovolateľov súdy nižšej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadali.

3.6. S poukazom na Ústavu Slovenskej republiky a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva dovolatelia dospeli k záveru, že odvolací súd si nesplnil svoju povinnosť riadneho a dostatočného odôvodnenia rozhodnutia, čo predstavuje nesprávny procesný postup, ktorým sa dovolateľom znemožnilo, aby uskutočňovali im patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces.

3.7. Na základe uvedeného navrhli, aby dovolací súd zrušil rozhodnutia súdov nižšej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, resp. zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s vyčerpávajúcim odôvodnením rozsudku okresného súdu a rozsudkom krajského súdu.

4.1. K argumentácii dovolateľov, že matka poručiťky bola v čase darovania vlastníčkou predmetných nehnuteľností a teda mohla platne previesť na svoju dcéru, poručiťku darovacou zmluvou vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam uviedol, že ju považuje za vykonštruovanú a nepodloženú jediným dôkazom, pričom dôkazné bremeno bolo na strane dovolateľov. Žalovaný 1/ mal za to, že v čase uzavretia predmetnej darovacej zmluvy, bol vlastníkom sporného majetku štát, preto bola darovacia zmluva absolútne neplatná. Tvrdenie, že svedectvo S. L. o neúčasti rodičov, resp. matky poručiťky na protifašistických bojoch je nedôveryhodné a tieto informácie nemôže dostatočne preukázať, považoval žalovaný 1/ za nekonštruktívne, keďže tohto svedka navrhli vypočuť dovolatelia.

4.2. Mal za to, že dovolatelia vyvodzujú zo zistených skutočností mylné závery, ktoré nepodložili žiadnym relevantným dôkazom, pričom z dôkazov je jasné, že matka poručiťky bola vysídlená a následne žila na území Maďarska až do svojej smrti.

4.3. Žalovaný v 1/ sa preto v celom rozsahu stotožnil s právnym názorom súdov nižšej inštancie premietnutým v riadnom podrobnom, dôkladnom a presvedčivom odôvodnení rozsudkov, pričom súdy nižšej inštancie sa dostatočne, podrobne a presvedčivo vysporiadali s každou argumentáciou sporových strán, ako aj s každým významným dôkazom predloženým stranami v súdnom konaní; napadnuté rozhodnutia považoval žalovaný 1/ za riadne a zrozumiteľne odôvodnené.

4.4. Na základe uvedeného mal žalovaný 1/ za to, že dovolanie je absolútne nedôvodné a žiadal preto, aby ho dovolací súd zamietol a priznal mu voči dovolateľom náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“, „NS SR“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti.

7. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne, a v záujme právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd vo veci konať a rozhodnúť o veci samej, čo platí pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Posúdenie, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

9. Podľa ustanovenia § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

11. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, dôsledkom čoho by bolo popretie zmyslu a podstaty práva na spravodlivý proces.

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou SR.

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je aj možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

14. Dovolatelia dovolaním namietali, že odvolací súd nesplnil svoju povinnosť uloženú mu ustanovením § 219 ods. 3 CSP, ergo neoznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ďalej sa dovolatelia nestotožnili so záverom súdu prvej inštancie, že matka poručiťky nebola v čase darovania vlastníčkou predmetných nehnuteľností, preto v marci v roku 1948 nemohla platne previesť na poručiťku darovacou zmluvou

vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. Dovolatelia ďalej spochybniť svedeckú výpoveď svedka S. L., ktorú považovali za nedôveryhodnú. Dovolatelia taktiež spochybniť konfiškáciu majetku matky poručiťky na základe Benešoveho dekrétu č. 108/1945 Sb. Vzhľadom na skutočnosť, že nebolo vydané, resp. neexistuje žiadne rozhodnutie osídľovacieho úradu, mali za zrejmé, že ku konfiškácii predmetných nehnuteľností z majetku matky poručiťky do času darovania nehnuteľností poručiťke nedošlo. Dovolatelia namietali, že nebolo bez akýchkoľvek pochybností v konaní preukázané, že poručiťka reálne prekročila štátne hranice na stanici T.-L.. S poukazom na Ústavu Slovenskej republiky a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva dovolatelia dospeli k záveru, že odvolací súd si nesplnil svoju povinnosť riadneho a dostatočného odôvodnenia rozhodnutia, čo predstavuje nesprávny procesný postup, ktorým sa dovolateľom znemožnilo, aby uskutočňovali im patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces.

15. Pokiaľ išlo o námietku dovolateľov, že odvolací súd porušil ustanovenie § 219 ods. 3 CSP a nezverejnil na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku najmenej päť dní pred jeho vyhlásením, tak odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že dňa 23.4.2020 bol v predmetných veciach 8 Co 215/2018 a 8 Co 216/2018 daný písomný pokyn predsedu súdu zverejniť na úradnej tabuli súdu a na webe súdu termín verejného vyhlásenia rozhodnutia dňa 30.4.2020, pričom z úradného záznamu založeného v spise na č. 1. 1095 vyplýva, že sa tak stalo dňa 24.4.2020, teda šesť dní pred vyhlásením rozhodnutia. Navyše dovolatelia o opaku nepredložili dovolaciemu súdu žiadny dôkaz a preto odvolací súd vychádzal len z listín nachádzajúcich sa v súdnom spise.

16. Pokiaľ išlo o tvrdenia dovolateľov, ktorí spochybňovali zistený skutkový stav veci, vyhodnotenie dôkazov ako aj nevykonanie dôkazov zo strany prvostupňového a odvolacieho súdu tak odvolací súd poznamenáva, že súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán. Súd hodnotí predložené dôkazy, resp. vykonáva dokazovanie aj inými dôkazmi, než predložia strany a následne ich hodnotí podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov (§ 191 ods. 1 CSP) a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov má byť súčasťou rozsudku. Súd neodníme účastníkovi možnosť pred ním konať ani tým, že (prípadne) nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Rozhodnutie súdu, ktorého podkladom sú dôkazy nesprávne vyhodnotené, môže byť prípadne z tohto dôvodu vecne nesprávne, avšak táto skutočnosť sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 O.s.p. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). V prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP (viď R 42/1993).

17. Vádu konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá už to, ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, pretože to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčené (obdobne R 125/1999, R 6/2000). Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov alebo i viaceré takéto dôkazy vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však sama osebe

prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné. O prípad nepreskúmateľnosti (arbitrárnosti) rozhodnutia, založenej na takomto pochybení, by pritom mohlo ísť len vtedy, ak by dôkazy boli hodnotené v rozpore so zásadami elementárnej logiky, prípadne ak by závery boli vyvodzované z dôkazu, ktorý vôbec vykonaný nebol. O žiaden taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo.

18. Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (viď sp. zn. I. ÚS 46/05, sp. zn. II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A. č. 254-B, s. 49, § 30).

19. Dovolací súd po preskúmaní veci zistil, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v prejednávanej veci obsahuje dostatočnú právnu argumentáciu k relevantným odvolacím námietkam žalobcov, pričom aj argumentácia súdu prvej inštancie je dostatočne podrobná i zrozumiteľná a už tento súd sa aj podľa odvolacieho súdu vysporiadal so všetkými pre rozhodnutie v spore dôležitými skutočnosťami.

20. Dovolací súd poukazuje na to, že z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že súd prvej inštancie v danej veci postupoval starostlivo, vykonal rozsiahle dokazovanie a pri svojom rozhodovaní zohľadnil všetky relevantné skutočnosti.

21. Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie ako aj odvolací súd v odôvodnení svojich rozhodnutí uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská sporových strán k prerokováanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na daný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Súdy dostatočne vysvetlili aj to z akých úvah a dôkazov vychádzali pri kľúčových záveroch. Vzhľadom na vyššie uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že v konaní pred dovolacím súdom nedošlo k dovolateľmi namietanej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Vzhľadom na to dovolací súd dospel k záveru o odmietnutí dovolania s poukazom na § 447 písm. c) a f) CSP.

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP).

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.